МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Кафедра методологій крос-культурних практик

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-

педагогічної роботи ХДАДМ

_____ Марина ТОКАР

«___» _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

ОПП: ГП, М, СВП, СЖ

Харків – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика організації науково-дослідної та педагогічної роботи» для здобувачів вищої освіти (другий рівень) 1 курсу спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
/ укл. Батюк А.А. Х., ХДАДМ, 2023. — 15 с.

Робочу програму склала:
кандидат наук з державного управління Батюк Анна Анатоліївна

Затверджено та рекомендовано до розгляду
на засіданні кафедри методологій крос-культурних практик
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 року
Завідувач кафедри _____ Алфьорова З. І.

Узгоджено:

В.о. декана факультету АВМ _____ Литвинюк Л. К.

Зав. навчально-методичного відділу _____ Жернокльова Г. О.

Затверджено:
Методичною радою ХДАДМ
Протокол № 23-10 від «06» вересня 2023 року

© Батюк А.А.
© Кафедра методологій крос-культурних практик ХДАДМ

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

АНОТАЦІЯ

до навчальної дисципліни

«МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ»

Дисципліна вивчає загальні основи та методики організації науково-дослідної та педагогічної роботи, досліджуються різня види науково-дослідницької роботи та вимоги до їх виконання, оформлення

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних години, в тому числі: 14 — лекції, 16 — практик, 60 — самостійні). Всього курс має 8 тем.

ANNOTATION

by educational discipline of "METHODS OF ORGANIZING SCIENTIFIC-RESEARCH AND PEDAGOGICAL WORK"

The discipline studies the general foundations and methods of organizing scientific research and pedagogical work, various types of scientific research work and the requirements for their implementation, design.

The discipline is studied during one semester of the 1th year (3 ECTS credits, 90 teaching hours, including: 14 - lectures, 16 - practical, 60 - independent). In total, the course has 8 topics.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, СВО</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>вечірня форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
02 Культура і мистецтво</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="6">ОПП Графіка, Мистецтвознавство, СВП, Станковий живопис</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>1</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання
_____
(назва)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td><td>2</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної форми навчання:

аудиторних – 2

самостійної роботи – 4</td><td rowspan="11">Магістр</td><td>14</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>16</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: за темами</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
залік</td></tr>
</table>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 33 / 66.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. Метою курсу є здобуття майбутніми фахівцями глибоких знань із методології і організації наукових досліджень, вибору напряму та теми наукового дослідження, організації науково-дослідної роботи для подальшого застосування її результатів у практичній діяльності, засвоєння знань та навиків педагогічної роботи.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає вирішення таких завдань:

– ознайомити студентів з історією розвитку науки, організаційною структурою науки в Україні;

– сприяти формуванню у студентів навичок здійснення наукових досліджень шляхом загальнонаукових і спеціальних методів пізнання;

– підготувати студентів до практичного використання знань, здобутих у результаті теоретичних досліджень.

Дисципліна забезпечує загальні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дисципліна забезпечує загальні компетентності:

ЗК 2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 6 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності:

СК4 Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК 5 Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності.

Програмні результати:

ПРН 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з

різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі. образотворчого мистецтва.

ПРН 6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах.

ПРН 7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

ПРН 8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН. 14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Один семестр містить **2** модулі (8 тем).

Змістовний модуль 1 «Теоретичні аспекти науково-дослідної роботи»

Тема 1 Поняття наукового дослідження та вимоги до нього.

Тема 2 Поняття методології наукових досліджень та її види.

Тема 3 Емпіричні методи наукового дослідження.

Тема 4 Теоретичні методи наукового дослідження.

Змістовний модуль 2 «Складові елементи науково-дослідної та педагогічної роботи»

Тема 5 Зміст та складові науководослідного процесу.

Тема 6 Форми відображення результатів наукових досліджень.

Тема 7 Методи педагогічної роботи.

Тема 8 Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

№ теми	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
		денна та вечірня форми			
		Усього	у тому числі		
			Лекцій	Практик	Самост. робота
1	2	3	4	5	6
Змістовний модуль 1 «Теоретичні аспекти науково-дослідної роботи»					
1	Тема 1 Поняття наукового дослідження та вимоги до нього.	14	2	2	10
2	Тема 2 Поняття методології наукових досліджень та її види.	14	2	2	10
3	Тема 3 Емпіричні методи наукового дослідження.	14	2	2	10
4	Тема 4 Теоретичні методи наукового дослідження.	14	2	2	10
Змістовний модуль 2 «Складові елементи науково-дослідної та педагогічної роботи»					
5	Тема 5 Зміст та складові науководослідного процесу.	9	2	2	5
6	Тема 6 Форми відображення результатів наукових досліджень.	9	2	2	5
7	Тема 7 Методи педагогічної роботи.	8	1	2	5
8	Тема 8 Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.	8	1	2	5
	УСЬОГО	**90**	**14**	**16**	**60**

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Програмою не передбачається проведення семінарських занять.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Теми та завдання на практичне заняття	Кількість годин
1	2	3
	Змістовний модуль 1 «Теоретичні аспекти науково-дослідної роботи»	
1	Тема 1 Аналіз наукових дефініцій, порівняння тверджень та їх тлумачення.	2
2	Тема 2 Поняття методології як поняття наукового дослідження. Аналіз видів методології.	2
3	Тема 3 Робота з емпіричними методи наукового дослідження.	2
4	Тема 4 Теоретичний метод як основа наукової думки.	2
	Змістовний модуль 2 «Складові елементи науково-дослідної та педагогічної роботи»	
5	Тема 5 Зміст та складові науководослідного процесу.	2
6	Тема 6 Форми відображення результатів наукових досліджень.	2
7	Тема 7 Порівняння методів та інструментів педагогічної роботи.	2
8	Тема 8 Підготовка науково-дослідницької роботи	2
	Всього	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою не передбачається проведення лабораторних занять.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Завданнями самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, виконання практичних завдань і підготовка відповідей на питання для самоконтролю з використанням базових термінів.

Метою самостійної роботи є опанування студентами знань із навчальних модулів та використання їх у практичній діяльності. Самостійна робота виконується з використанням додаткових матеріалів із відповідних літературних джерел.

Теми для самостійної роботи за методикою організації науково-дослідної та педагогічної роботи можуть бути різноманітні і залежати від конкретного

контексту, напрямку дослідження та освітнього закладу. Однак, ось кілька загальних тем, які можуть бути використані для роботи в цьому напрямку:

Теми для самостійного вивчення	**Кількість годин**
1	2
Змістовний модуль 1	
1. Розвиток інтерактивних методів навчання.	3
2. Дослідження ефективності використання інтерактивних методів у навчанні.	3
3. Розробка та апробація нових інтерактивних педагогічних технологій.	3
4. Використання технологій у навчальному процесі.	3
5. Аналіз впливу використання різних технологій на якість навчання.	3
6. Розробка стратегій інтеграції сучасних технологій у педагогічний процес.	3
7. Формування інноваційної педагогічної культури.	3
8. Дослідження чинників, що впливають на створення інноваційної атмосфери в освітньому закладі.	3
Змістовний модуль 2	
9. Розробка стратегій формування і підтримки інноваційної педагогічної культури.	3
10. Організація науково-дослідницької роботи в навчальних закладах.	3
11. Аналіз структури та ефективності науково-дослідницьких підрозділів в університетах чи науково-дослідницьких установах.	3
12. Розробка моделей оптимальної організації науково-дослідної роботи в навчальних закладах.	3
13. Оцінка якості навчального процесу.	3
14. Вплив оцінювання на якість навчання та розвиток студентів.	3
15. Розробка нових методик оцінювання та їх вплив на навчальний процес.	3
16. Стратегії розвитку педагогічної майстерності.	5
17. Дослідження факторів, що впливають на розвиток педагогічної майстерності.	5
18. Розробка програм підвищення кваліфікації для підвищення ефективності педагогічного процесу.	5
Всього	60

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Програмою передбачається, що всі пропоновані лекційні теми закріплюються самостійно. Можливе виконання додаткових доповідей.

Програма передбачає виконання індивдуальної контрольної роботи. Індивідуальна контрольна робота є самостійною (підсумковою для кожного модуля) і практичною роботою студента.

Мета контрольної роботи — виявлення знань студента з певної теми, його вміння аналізувати, узагальнювати підібраний науковий, художній і методичний матеріал, правильно конспектувати його та робити висновки.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основна форма вивчення курсу — засвоєння лекційного матеріалу, виконання практичних завдань, самостійне повторення та поглиблення теоретичних знань, вивчення візуального матеріалу.

Метод повідомлення нових знань — викладення теоретичного курсу у вигляді лекцій та перевірка засвоєння знань, написання доповідей.

Мета запропонованих завдань — формування у студентів вмінь проведення науково-дослідної роботи.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Таблиця 3

Змістовий модуль	№ теми, завдання	Форма звітності	Максимальна кількість рейтингових балів
1	2	3	4
1	Тема 1	Поточний контроль	0–10
	Тема 2	Поточний контроль	0–10
	Тема 3	Поточний контроль	0–10
	Тема 4	Поточний контроль	0–10
2	Тема 5	Поточний контроль	0–10
	Тема 6	Поточний контроль	0–10
	Тема 7	Поточний контроль	0–10
	Тема 8	Поточний контроль	0-10
	Тестові завдання		0-20
Загальна кількість балів за семестр		**Залік**	**0–100**

Таблиця 4

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ХДАДМ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90–100	**A**	Відмінно
82–89	**B**	Добре
75–81	**C**	
64–74	**D**	Задовільно
60–63	**E**	
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінки знань та умінь студентів з дисципліни

«Методика організації науково-дослідної та педагогічної роботи»

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, А — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал теоретичного курсу. Студент повинен вільно володіти термінологією. Логічно й грамотно виконувати теоретичні завдання, вміти знаходити головне в навчальному матеріалі, швидко орієнтуватися в аудиторному оточенні. Практичні завдання та модульна контрольна робота повинні бути охайними, без грубих помилок (можливе допущення однієї неточності в кожному завданні).

82–89 балів («добре» за національною шкалою, В — за шкалою ECTS) отримує студент, який вільно володіти термінологією, технічно грамотно виконувати практичні завдання. Робота повинна бути виконана охайно, проте можлива наявність 1–2 помилок, які суттєво не впливають на виконання завдання загалом.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, С — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, D — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (недостатньо розкрита обрана тема, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, E — за шкалою ECTS) отримує здобувач, який в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита обрана тема, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, FX — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, F — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав залік. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Бондаренко І. В., Васіна О. В., Іваненко Т. О. Дизайнерська освіта : методика науководослідницької роботи студентів закладів вищої освіти : Підручник. Харків : ХДАДМ, 2019. 158 с.

2. Бондаренко І. В., Васіна О. В., Іваненко Т. О. Методика організації науково-дослідної роботи: методичні рекомендації для студентів 1 курсу СВО Магістр (видання друге). Х. : ХДАДМ, 2018. 20 с.

3. Брюховецька Н.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Донецьк: ДонУЕП, 2007. 78 с.

4. Важинський С.Е., Щербак Т І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

5. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 4-те, стер. Київ : Академвидав, 2012. 615 с.

6. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. Київ: КПІ ім. І. Сікорського, 2019. 290 с.

7. Гончар О. В., Іваненко Т. О., Бондаренко І. В., Васіна О. В. Норми оформлення та процедура захисту кваліфікаційної роботи на здобуття СВО «Магістр» зі спеціальності 022 Дизайн : методичні рекомендації. Х. : ХДАДМ, 2019. 24 с.

8. Данильян О.Г. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.

9. Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.

10. Методика та організація наукових досліджень : Навч. Посіб. / С. Е. Важинський, Т І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

11. Методологія наукових досліджень : навч. Посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.

12. Методологія та організація наукових досліджень : навч. Посіб. / В. М. Михайлов [та ін.]. – Х. : ХДУХТ, 2016. – 220 с.

13. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 319 с.

14. Шейко В. М., Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посіб. – Харків : ХДАК, 2016. – 330 с.

Допоміжна література:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2016. – № 3. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19

2. Про освіту. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2017. – № 38-39. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19

3. Про вищу освіт : Закон України // Відомості Верховної Ради України .- 2014.- № 1556-VII. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text

4. Лист Міністерства освіти і науки України «Запобігання окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : Аналітична записка» (від 20.05.2020 р. № 1/9-263).

5. Лист Міністерства освіти і науки України «Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (від 15.08.2018 р. № 111-8681).

6. Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти» (від 23 жовтня 2018 року №1/9-650).

7. Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» (від 26 жовтня 2017 року №1/9-565).

8. Положення про Національний репозитарій академічних текстів : постанова Кабінету Міністрів України № 541 від 19.07.2017 р.

9. Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат: інформаційний огляд / автори-укладачі: А.Р. Вергун, Л.В. Савенкова, С.О. Чуканова; редколегія: В.С. Пашкова, О.В. Воскобойнікова-Гузєва, Я.Є. Сошинська; Українська бібліотечна асоціація. Київ: УБА, 2016.

10. Фундаментальні цінності академічної доброчесності (Переклад з англійської) Перекладено за виданням «The Fundamental Values of Academic

Integrity», видання друге. Міжнародний центр академічної доброчесності. Ред. Тедді Фішман. Університет Клемсон. 1999.

11. Bagele Chilisa (2019). Indigenous Research Methodologies (NULL). 392 p.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

1. https://www.kmu.gov.ua
2. https://zakon.rada.gov.ua
3. https://mon.gov.ua
4. https://mcip.gov.ua
5. http://www.nbuv.gov.ua
6. https://www.scopus.com/home.uri
7. https://orcid.org